

שניים, סינים

ראיון בלעדי

האחד הוא נווט קרב בדימוס ופריק של פילוסופיה סינית • השני הוא הקונסול לשעבר בשנגחאי ומומחה לאסיה • והם "השדכנים" שדפקו לברייט פוד על הדלת והציעו לה לרכוש את תנובה • ירדן זילבר ואילן מאור מספרים לראשונה איך נולד הרעיון למכור קוטג' לסינים, מהי הדרך ללב שלהם, ואיך הם מתכוונים לחגוג את העסקה והאקזיט שבצידה

נווית זומר || צילום: אילן ספירא

ה

שנה הייתה 1999, ולרבי-סרן ירדן זילבר, נווט פנטום בחיל האוויר, נתפס הגב. מישוה המי לין לו על מרקר סיני בשם יוסי מורגנשטרן, שהתגלה במקרה כמורה לפילוסופיה סינית. זילבר השתכנע והלך, בלי לדעת שהמפגש עם מורגנשטרן ישנה לחלוטין את חייו. הגב שחורה אבל זילבר נתפס וקמו בחד גדיא, כך התגלגל הסיפור: המפגש עם יוסי מורגנשטרן הוליד טיול בסין, הטיול הוביל ללימודים בשנגחאי, הלימודים הפכו למגורי קבע בעיה, המגורים הובילו להקמת חברת ייעוץ לעסקים ישראליים בסין – והחברה, שנג שמה, הולידה את העסקה הגדולה ביותר בתולדות שוק המזון הישראלי.

זילבר: "נרמם כוסיט, נראה לי. זה בהחלט אחד מהשיגים המרשימים בקריירה העסקית שלנו, וכי חיים בכלל. אנחנו ללא ספק מאור מאור שמחים."

ירדן

ירדן זילבר, נשוי+3, לא מתיישב עם המורל הקלאסי של איש עסקים מעונב ומיושב. הוא מרבר במהירות של אלף מילים לרקה, שולף נתונים ומספרים, שזור משלים סיניים ויורה תשובה מנוסחת היטב לכל שאלה שהוא נשאל. יש לו ידע עצום על התרבות הסינית לדרוריה ("מנהיג האהוב עליי הוא רנג שיאו פינג, שהנהיג את סין אחרי מאו טצה טונג"), ומצד שני אין ישראלי ממנו, לפחות על פי קורות חייו.

זילבר, ילד חמישי למשפחה בת שישה ילדים, נולד בבנימינה לשושלת שורשית במיוחד: סבו וסבתו מצד אביו היו ממיסדי המושבה; אביו היה מנכ"ל חברת המשקאות יפאורה, ולאחר מכן הפך לחקלאי וגידל פרחים; אמו, ילידת ישראל ממשפחה רדום-אפריקאית, הייתה מפקדת בה"ד 12 ולאחר מכן שופטת בית משפט ואביה היה שר התמ"ת בממשלת ישראל השנייה וממייסדי אפריקה-ישראל.

את לימודי התיכון סיים זילבר בבית הספר החקלאי בפודרסיונה ולאחר מכן התגייס לקורס טיס. פציעה שממנה סבל אילצה אותו לשנות כיוון, והוא עבר ליחידה המובחרת שלדג, בימים שבהם בני גנץ פיקד עליה. בצירוף מקרים מזהים, שירת אז לצד המ"פ אריק שוק, היום מנכ"ל תנובה (הוא

גם כמורה לפילוסופיה סינית. זילבר השתכנע והלך, בלי לדעת שהמפגש עם מורגנשטרן ישנה לחלוטין את חייו. הגב שחורה אבל זילבר נתפס וקמו בחד גדיא, כך התגלגל הסיפור: המפגש עם יוסי מורגנשטרן הוליד טיול בסין, הטיול הוביל ללימודים בשנגחאי, הלימודים הפכו למגורי קבע בעיה, המגורים הובילו להקמת חברת ייעוץ לעסקים ישראליים בסין – והחברה, שנג שמה, הולידה את העסקה הגדולה ביותר בתולדות שוק המזון הישראלי.

זילבר לא מכירים את השמות ירדן זילבר (46) ואילן מאור (52). אבל ספק אם מישוה מכס לא שמע על עסקת הרכישה של תנובה על ידי קבוצת המזון הסינית ברייט פוד, שנחתמה השבוע סופית ומשקפת לתנובה שווי עתק של 8.6 מיליארד שקל. זילבר ומאור האנונימיים הם האחרונים לכך. לפני כמעט שלוש שנים, בלא מעט תעוזה, נקשו השניים על דלתה של ברייט פוד והציעו לה לרכוש חברה קטנה מיש ראל, תנובה שמה. השבוע, התעוזה הזאת הפכה למציאות.

שלוש שנים התרוצצו זילבר ומאור בין יבשות כדי להוציא את החלום השאפתני לפועל. מרגע שיומו את העסקה לא הפסיקו לחתור למימושה, תוך כדי שהם מתמודדים עם מחלוקות סוערות בין הבעלים הרבים של החברה הישראלית, עם פערי תרבויות וגם עם ביקורת ציבורית לא פשוטה. עכשיו, לאחר סגרו סוף-סוף את עסקת חייהם, הם עומדים לקצור את הפירות: על פי הערכות, השניים, יחד עם שותפיהם לדרך

מאור: "הביקורת נבעה מזרות. אנחנו לא מכירים את הסינים. אמרו לי: 'ייקחו לנו את תנובה, ואני חשבתי מה בדיוק ייקחו? את הפרות? את הצרכנים? זה פחד נטול היגיון"

זילבר: "חשבנו להביא את הסדרה 'מסודרים' לסיין, אבל הסינים לא יבינו: מוצלח? כששואלים אם משהו למכירה, אני אומר ברוך, אנחנו ישראליים, הכל למכירה"

מאור (משמאל) וזילבר "אנחנו מאמינים, במתח ובתמיים, שזו עסקה מעולה למדינת ישראל"

היה מפקד מיתולוגי, אנדי". לאחר תקופה בשלדג נאבק זילבר לחזור לקורס טיס, וקיבל לכך אישור ממפקד להק אוויר דאו דן חלוץ. ב-1991 סיים מגמת נוטי קרב לאחר קורס עם חיילים הצעירים ממנו בשלוש שנים ("הייתי הסבא של הקורס"), והחל לטוס על פנטום. תוך כדי השירות למד הנרסת אלקי טרוניקה באוניברסיטת תל-אביב.

"בגיל 30, כשהייתי כבר בדרגת רבי-סרן ומיועד לקריירה צבאית ממושכת, החלטתי להשתחרר, הוא משחור. היה לי דחף חזק לראות את העולם. הימים היו ימי בועת ההיי טק העליון, ופיתו אותי להצטרף לעולם הסטארט-אפים".

זילבר החל לעבוד בחברת אורסטו וני סע טעמנה לקליפורניה, אבל אז התפוצצה הבועה של 2001 והוא חזר לישראל לאחר חודשים ספורים. במקביל המשיך ללמוד פילוסופיה סינית אצל אוטו יוסי מורגנשטרן. "ער אז הייתי ילד ישראלי שרץ במסלול איריאולוגי, בלי לשאול יותר מדי שאלות. פתאום הבנתי שיש עוד צורות חשיבה בער. למ. הבנתי שהעולם הוא איר שאתה תופס אותו".

מה זאת אומרת?
"אני אענה לך במשל סיני", הוא מחייך. "איכר חורש בשדה, ופתאום מגיע סוס וני

פנים ועושה זאת בסינית מלאה: קוראת, כותבת ומרברת".
בדרך לעולם העסקים התעכב זילבר על ניסיון להיות – תחוקו חוק – דיגיטי? דיגיטי?

"כן, כן", הוא צוחק. "אמרתי לעצמי נבלה קצת. כיף להיות דיגיטי, לא? בכל מקרה, כפי שאת רואה לא הצלחתי. במקום זה, התחלתי לעשות עסקים".

איך התחלת?
"חבר הפנה אליי מישוה מטבע מדיקל, שרצתה למכור קתרים בסין. חיברתי אותם למפיץ מקומי, וזו הייתה העסקה הראשונה שלי. אחר כך הגיעו לקוחות נוספים".

העסקים התפתחו במהירות, וזילבר הקים את חברת שנג (Sheng). את השם, אגב, נתן לו המורה הרוחני מורגנשטרן: משמעותו בפילוסופיה הסינית היא "הקשר בין העץ לפרי", והוא מסמל צמיחה והתחדשות.

אילן

אם זילבר הוא האש, אילן מאור (תושב פרסיה, נשוי+3) הוא המים. יין ויאנג, אם תרצו. מאור, שמאחוריו 25 שנות ניסיון כריפלומט במשרד החוץ, עושה רושם שר נה לחלוטין מוילבר: דיבורו שקט ומיושב,

תפיסת עולמו רחבה ועתירת דוגמאות מההיסטוריה הישראלית והעולמית, וניכר בו ניסיונו הדיפלומטי העשיר. הוא נולד בחולון, שירת כקצין בשריון ובתפקידו האחרון בצבא היה סג"ד בנה"ד 1. כשהשתחרר נרשם ללימודי מרע המדינה באוניברסיטת תל-אביב ובמקביל עבד כשב"כ. באותה תקופה הכיר את אשתו עינת, שעברה במשרד הביטחון והיום היא ציירת ("סופר מוכשרת"), הוא מתגאה.

"הייתי צעיר וציוני ולא כל כך עניין אותי לעשות ביונס, אבל אשתי הודיעה לי שהיא לא תהיה נשואה לרכו בשב"כ", הוא מחייך, "חיפשתי ג'וב אחר, והיא סיכנעה אותי להגיש מועמדות למכרו לצוערים בני שרד החוץ. היו אלף מועמדים, ואני הייתי בין העשרה שהתקבלו".

מיד עם סיום הקורס נרשמו הדיפלומט הטרי ואשתו חרורי המוטיבציה ללימודי ספרדית. "אמרנו תפקיד ראשון, בטוח ישי לחו אותנו לאיזה חור בדרום אמריקה, נגיע מוכנים. מה התברר? ששולחים אותנו לק טמנדרו, המקום היחיד בעולם שאין בו ולו דובר ספרדית אחד".

מאור בילה שלוש שנים בקטמנדו, ומיד עם חזרתו לישראל נשלח להקים את נציגות משרד החוץ הישראלי הראשונה בטיפה, בירת טייוואן, בתקופה ההיסטורית שבה המדינה החלה בתהליך דמוקרטיזציה. לא

צמד אליו. כולם אומרים לו 'איזה מול יש לך', והוא משיב 'האם זה טוב או רע? ימים יגידו'. למחרת הנכר שלו רוכב על הסוס ושובר רגל, וכולם אומרים לו 'איזה מול רע יש לך'. האיכה, כהרגלו, משיב: 'האם זה רע או טוב? ימים יגידו'. אחרי יום מגיע נציג הקיסר לגייס את האיכרים לצבא, והנכר לא מגויס בגלל הרגל השבורה. כולם אומרים לו 'איזה מול טוב יש לך', וחוזר הלילה. הבנת? המציאות היא כפי שאנחנו תופסים אותה. זה הפך להיות מוטו חזק מאוד בחיים שלי".

לאחר שנשבה בתורה הסינית, החליט זילבר לנסוע עם חבר לטיול בן שלושה שבועות לסיין. זה הספיק לו כדי להתלהב ולהחליט להישאר בשנגחאי ולהירשם ללימודי תואר שני בבית הספר היוקרתי CEIBS, שנחשב לרהוואר של הסינים. הוא היה אחד מארבי עה זרים שלמדו בין 700 התלמידים הסינים, רובם מבוטרים יותר שמילאו תפקידים בכיריים בממשל ובעולם העסקים במדינה. כיום חבריו ללימודים הם חלק מרשת הקשרים הנעפה שלו בסין.

"זו אחת ההחלטות הטובות ביותר שקיי בלתי", הוא קובע. "הלימודים היו מרתקים והכרתי המון אנשים. לצערך, לא למדתי סינית מספיק טוב. רצתי מיד לעשות עסקים, ואני מצטער על זה. אשתי סיגל, שהיא הרבה יותר מוכשרת ממני, הגיעה לסיין ולמדה את השפה במשך שנה. היא עוברת היום כמעצבת

טקס החתימה השבוע. "אף אחד לא העלה על הדעת שהעסקה תיקח שלוש שנים"

